Nr. DOK-1654 Teisminio proceso Nr. 2-69-3-15109-2020-0 (S)

imgl

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. balandžio 7 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Driuko, Donato Šerno (kolegijos pirmininkas) ir Jūratės Varanauskaitės,

susipažinusi su 2023 m. kovo 22 d. paduotu **atsakovės A. M.** kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gruodžio 22 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. gruodžio 22 d. nutartimi paliko nepakeistą Kauno apylinkės teismo 2022 m. gegužės 23 d. sprendimą, kuriuo teismas tenkino ieškovės B. K. ieškinį ir priteisė ieškovei iš atsakovės A. M. ieškovei 7000 Eur skolą, 252 Eur delspinigius, 5 proc. metines palūkanas už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme iki teismo sprendimo visiško įvykdymo. Teismas taip pat atmetė atsakovės priešieškinį, kuriuo atsakovė prašė ieškovės ieškinį atsakovei dėl skolos, delspinigių ir palūkanų priteisimo tenkinti iš dalies – dalyje dėl 7000 Eur skolos priteisimo tenkinti, likusioje dalyje dėl delspinigių ir palūkanų priteisimo atmesti; taip pat kuriuo atsakovė prašė priteisti atsakovei iš ieškovės 21 140 Eur pinigų sumą, reikiamą buto vandentiekio ir nuotekų sistemos defektų šalininui – prijungimui prie miesto tinklų, o taip pat dujinio katilo keitimo, elektros kabelio keitimo išlaidoms, įskaityti į priteistiną sumą 7000 Eur pagal pirkimo–pardavimo sutartį likusią nesumokėtą kainos dalį ir priteisti iš viso 14 140 Eur, 5 proc. metines palūkanas už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo visiško įvykdymo.

Kasaciniu skundu atsakovė A. M. prašo panaikinti Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gruodžio 22 d. nutartį ir Kauno apylinkės teismo 2022 m. gegužės 23 d. sprendimą, ir perduoti bylą iš naujo nagrinėti Kauno apylinkės teismui.

Atsakovės kasacinis skundas grindžiamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir

Atsakovės kasacinis skundas grindžiamas <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išintiniais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK 346 straipsnio</u> 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagristi, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovės kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

- 1. Po apeliacinio skundo pateikimo apeliantė (atsakovė) pateikė apeliacinės instancijos teismui rašytinius paaiškinimus, o teismas juos atsisakė priimti. Apeliacinės instancijos teismas pažeidė <u>CPK 42 straipsnio</u> 1 dalies normą. Šiame straipsnyje, be kita ko, nustatyta, kad šalys turi teisę duoti teismui paaiškinimus žodžiu ir raštu, teikti savo argumentus ir samprotavimus visais bylos nagrinėjimo metu kylančiais klausimais. Apeliacinės instancijos teismas skundžiamoje nutartyje nenurodė išsamių motyvų ir aplinkybių, pagrindžiančių, kad apeliantės pateikti rašytiniai paaiškinimai pažeidžia <u>CPK</u> 323 straipsnyje įtvirtintą draudimą. Šios teisės suvaržymas sukliudė apeliantei įgyvendinti šiuos tikslus ir visapusiškai pristatyti teismui savo poziciją.
- 2. CPK 141 straipsnio 1 dalis, be kita ko, nustato, kad iki nutarties skirti bylą nagrinėti teismo posėdyje priėmimo ieškovas turi teisę pakeisti ieškinio dalyką arba ieškinio pagrindą. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas išnagrinėtoje kitoje byloje išaiškino, kad ieškovei nebuvo sudaryta galimybė, iki galo tikslinant ieškinio reikalavimą dalyką (tai tapo būtina bylos eigoje), pasinaudoti įstatymo suteiktomis procesinėmis teisėmis (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018-12-17 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-382-687/2019). Civilinės bylos Nr. e3K-3-382-687/2019 teisiškai reikšmingos aplinkybės, lyginant su nagrinėjama byla, yra tapačios arba labai panašios (tikslinti priešieškinį tapo būtina bylos eigoje), todėl yra teisinis pagrindas atsižvelgti į ankstesnėje byloje suformuluotas teisės aiškinimo ir taikymo taisykles. Pirmosios instancijos teismas apskritai nesprendė klausimo, ar buvo tikslinamas priešieškinis, ar vis dėlto buvo pateiktas naujas ieškinys, keičiant abu ieškinio elementus tiek dalyką, tiek pagrindą, bet 2022-03-25 neskundžiama nutartimi atsisakė priimti atsakovės patikslintą priešieškinį. Taigi dėl teismo klaidos atsakovei nebuvo sudaryta galimybė iki galo tikslintio reikalavima dalyką, kurio tikslinimo būtinumas iškilo bylos eigoje ir pasinaudoti istatymo suteiktomis procesinėmis teisėmis.
- reikalavimą dalyką, kurio tikslinimo būtinumas iškilo bylos eigoje, ir pasinaudoti įstatymo suteiktomis procesinėmis teisėmis.

 Nei įstatymas, nei pirkimo–pardavimo sutartis nenustato privalomo daiktų kokybės patikrinimo vien dėl to, kad parduodamas naudotas daiktas (CK 6.337 straipsnis), todėl pirkėjas turi teisę, o ne pareigą bet kokioje vietoje, bet kokiu laiku ar metodu, atitinkančiu protingumo kriterijus, patikrinti perkamo daikto kokybę (CK 6.328 straipsnis). Tai, kad pirkėjas nepasinaudoja savo teise patikrinti perkamo naudoto daikto kokybę, nepanaikina pardavėjo atsakomybės už parduodamo naudoto daikto kokybę, jei įrodoma, kad pirkėjas, kaip bet kuris kitas vidutinis pirkėjas, sutarties sudarymo metu nežinojo arba negalėjo žinoti apie tokį perkamo daikto neatitikimą (CK 6.327 straipsnio 2 dalis) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016-07-07 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-360-969/2016, 34 punktas; 2020-06-17 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-193-421/2020, 26 punktas, 2020-12-02 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-326-701/2020, 35 punktas). Bylą nagrinėję teismai neatskleidė bylos esmės, t. y. ką būtent tokio veikė ieškovė, kad ir atsakovė, ir vietoj jos bet kuris kitas atidus ir rūpestingas pirkėjas tokiomis pačiomis aplinkybėmis būtų apie buto trūkumus

sužinojęs ir kokie objektyvūs įrodymai tai patvirtina. Nors atsakovės priešieškinis buvo pateiktas būtent dėl paslėptų buto trūkumų teismai taip ir neįvardino, ar atsakovės įsigytas butas turi kokybės trūkumų <u>CK 6.327 straipsnio</u> ir 6.333 straipsnio prasme. Teismai neatskleidė bylos tuo teisiniu aspektu, kad sprendžiant dėl parduodamo naudoto daikto kokybės, turi būti įvertinta, ar parduotas naudotas daiktas buvo galimas naudoti pagal paskirtį ne tik pardavimo metu, bet ir tam tikrą laiką po pardavimo.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu <u>CPK 346 straipsnio</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimu, todėl jį atsisakytina

priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui. Grąžinti A. M. 80 (aštuoniasdešimt) Eur žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. kovo 22 d. AB SEB banke mokėjimo nurodymu Nr. 52. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Artūras Driukas

Donatas Šernas

Jūratė Varanauskaitė